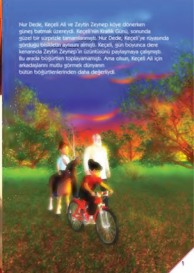

Hur Dede:

- Şeker Zeytin, Sabah ki oynanm. Sanırım siz baştan kaybedeceksiniz. Çünkü ben yanı, annen için Gökdeğ'in zıvısında bulunan şifalı bir çiçeği toplamaya gideceğim. Bütün seveçleri toplayacağım. Keçeli, sen de benimle gelmek ister misin? İnan, Gökdeğ'in zıvısında bulutların üzerine çıkmış gibi olur. Oradan bütün evimiz köşerük görürsün.

Keçeli Ali, bu soruya cevap bile veremedi. Yeniden bulutların üzerine çıkmış ve gece göndüğü rüyayı hatırlamıştı.

Hur Dede, Keçeli Ali ve Zeytin Zeynep köye dönerken güneş batmak üzereydi. Keçeli'nin Kızlık Günü, sonunda güzel bir sürprizle tanışılmıştı. Hur Dede, Keçeli'ye rüyasında göndüğü mektupları ayasını almış. Keçeli, gün boyunca deniz kenarında Zeytin Zeynep'i kızıltısını paylaşmaya çalışmış. Bu anada boşunken toplayanmıştı. Ama olsun, Keçeli Ali için arkadaşlarını mutlu görmek dünyanın bütün boşunkenlerinden daha değerliydi.

Zeytin Zeynep de annesi hasta olduğu için saatlerce ağlamış,
sonunda Kaçıl'ın hâliyle rahatlamış.
Dahası Kaçıl, bisikletini ona vermişti.
Zeynep böyle, diye kalktı bu bisikletle gelmişti.
O zaman Zeynep, gün önce yaptığı "Allah'ın annemi iyileştir"
dusunu yanında "Allah'ın, benim de böyle bir bisikletim
olsun!" duresi etmişti.

"Hoca'im!" sözünden Nur Dede de hoşlanmış.

Bu söz ona, yıllar öncekindi, çarısında onlarca öğrencinin
civı civı koşuşlarından günleri götülmüştü.

– Çocuklar; Ayşe Hanım kızın da sizin yapmış olduğun benim
yanında Kur'an ve din dersleri olmalı. O zaman bizim kendi
anemizde sınıp kapmaca diye bir oyunumuz da vardı.

Ama şimdi bu oyunu anlattık Ayşe Hanımı yormayalım.

Çorbasını içsin, iyileşmeye çalışsın.Zeytin Zeynep, adını geçen
buluş da bir oyundan bahsediliyordu.

– Birimiz de sevdi.

Kapmaca oynar mı?

Mur Dede?" diye sordu.

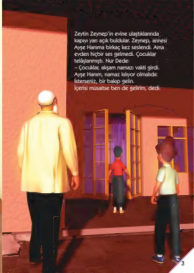

Ayşe Hanım, Hür Hoca'nın kendisi için yaptığı bu iyiliği barışında kendisi tutamayarak bir süre göz yapı döktü. Sonra da:

- Hoca'm, hiç değişmeyeceksiniz değil mi? Bütün iyilikleri siz yaparsınız, bütün sevapları siz kazanacaksınız. Rapeli, Hür Dede'sine "Hoca'm!" diye hitap edilmesinden hoşlanmıyız. Ayşe Hanım da sesini taltit edince:
- Hoca'm, sevap kazanmak, ne demekti? diye sordu.

Zeytin Zeynep'in evine ulaştıklarında kapıyı yeni açmış buldular. Zeynep, annesi Ayşe Hanıma birkaç kez seslendi. Ama evden hiçbir ses gelmedi. Çocuklar telaşlanmıştı. Hür Dede:
-Çocuğlar, alıyam nenası vakti gelmiş. Ayşe Hanım, namaz kılyor olmalıkta. İstemeyiz, bir bekleyin gelin. İçerisi muhtemelen ben de gelirim, dedi.

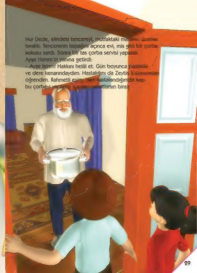
Keçeli Ali, bu fiire kamp çaktı, ama bunu Zeynep'in duyamayacağı şekilde, dedesine söyledi. "Hür Dede, ya içinde kötü bir şey olmasın. Seni de bulamaz görmez misin?"

Hür Dede, Ali'nin kınasını helik buldu: - Keçeli korumam, insanları ümit ve emellerini de bir duşuk. Böyle kötü şeyler düşünmemek lazım. Hadi belkide girelim, bakalım, dedi. Evin kapısı hafif aralıktı.

Önce birkaç kere kapıyı tıklattı. Yine ses gelmeyince Hür Dede önde, çocuklar arkada içti girdiler.

Hür Dede, elindeki tencereyi, mutfaktaki masaya koymak istedi. Tencerenin kapağını açınca evi, mis gibi bir çorba kokusu sarı. Sonra kilit tes çorba servisi yaparaki Ayşe Hanım'ın odasına girdi.

- Ayşe kapı! Hakkını helik et. Gün boyunca pastada ve diğer konanlardımsın. Hastalığın da Zeynep'le karıştırmamış öğrendim. Rahmeti çimim. Hastalığımdanla hep bu çorba yapar. Ayşe Hanım'ın odasına girdi.

Doğru Zeynep, Keçeli'nin bu utanmasına daha fazla dayanmayacak. Keçeli'nin üzerine atıldı.

Keçeli de kapıya doğru kaçmaya başlamıştı.

Keçeli, tam kapıdan çıkıyordu ki dedesiyle karşılaşmıştı. Elinde kocaman bir tencereyle Nur Dedeye içtiği girdi.

Zeynep ile Keçeli, Nur Dedeye'nin yolkubusun ferahna bile varanmayacaklardı. Ayşe Hanım, Nur Dedeye'nin

hikâyesini diye içtiği anlatmıştı ki sanki bütün evlere Nur Dedeye'ye

arkadaş gelmişlerdi.

Ayşe Hanım, salonun ortasında kanepeye oturmuştu. Onun yanına kapanmış sesizce Nur Dedeye'ye içtiği girdi.

Nur Dedeye, beklemek için oturmuştu. Ayşe Hanım, Nur Dedeye'ye

Zeynep'i görür görmez: "Allah'ın şükür olsun!" diye dua etti. Herkesin kanepe ve

Zeynep'i kanepeye aldı. Onu öpmeye başladı. Nur Dedeye ve Keçeli, kayıtlı Ayşe Hanım'a bakıyorlardı.

Kaçak Ali

– Nur Dede, Ayşe Teyze namazın ortasında Zeytin'i döpmeye
başladı. Şimdi namaz bitti, değil mi?

Nur Dede

– Dur bakalım, Kaçak torunum. Sana da Ayşe Hanım namazda
düşük. Dua etmeli içi secdeye kapanmam.

Kaçak Ali

– Oluştu secdeyi? İman dua edenlerin ellerini yakan kıldır.
Öyle secdeye kapanıp da dua edebilir miyiz?

Kaçak Ali

– Ben her iki namazımı tam olarak kılıyorum. Ama Nur Dede'nin
beşinci sınıf bitirildikten sonra, beş vakit namaz kılınmaması hakkında
söylüyor. Ondan sonra namazların asla bırakmayacağım.

Zeytin Zeynep

– Ben de namazlarımı kılacağım, anneciğim. Namazlarımı sonra
yeni gibi secdeye kapanıp dua edeceğim.

Kaçak Ali

– Sana Ayşe Hanım gibi uyunun secdede.

Öteki adam ise günün yirmi üç saatini, cıvılda, ıplıplı, boş işlerle geçirmiş. Gün boyunca; hayır ve Allah'ın hoşuna gidecek hiçbir iş yapmamış. Sonunda ölüm onun kapısına da gelmiş, istasyona ulaşmış. İstasyonda bileti ihtiyacı var. Yoksa kabinde azap çekecekti, mahsur meydanında azap çekecekti, sonunda cennete alınıp alınmayacağı belli değil. Ötede alının yaparsa kâlen bir saatini namaza ayırır, değil mi? O zaman çocuklar, iyi bir Müslüman namazını asla terk etmemelidir. Bu benim cennete giriş biletim diye ona sahip çıkmalıdır.

Hur Dede, henüz cevabını vermemişti. Ayye Hanım yaşlı gözlerle ve güçlükle yataından kalktı. Ayye Hanım, Hur Dede ve Keçeli Ali'ye "İhtiy geldiniz!" dedikten sonra başladı anlatmaya: - Ah Hur Dede'im! Bu kız beni fugan perihan etti. Sebatsızın hastalanmış ve yataktan kalkamamışım. Gözlerimi açtım ki Zeynep yok. Şu kapıda saatiñce onu bekledim. Akşam namazını kıldktan sonra recdeyle kapandım. Zeynep'in seğ salim dönmesi için dua ediyordum ki uyuyakalmışım.

Rıfeli Afi:

- Riya gördünüz mi Ayye Teyze?

Rıfeli, bu sorunun çok komik olduğunu düşündü.

Söylediğine kendisi de güldü. Ama soruştu bir kere.

Ayye Teyze:

- Gel bakalım Afi. Her hâlde sen bu gece riya gördün.

Onu anlatmak mı istiyorsun? Gel anlat, ama ben hasta ve

yorğunum, şöyle oturayım. Sen de bana riyanı anlat.

Rıfeli Afi, büyüklere bu anlatışına hayran olduğunu

düşündü. Sonra heyecanla anlatmaya başladı.

Ö hâyetdeki adamlardan birisi, dindar,

Allah'ın emirlerini dinleyen bir adammış.

Gün boyunca, kendisine verilen zamanı çok iyi kullanarak

Allah'ın hoşuna gidecek şeyler yapmış.

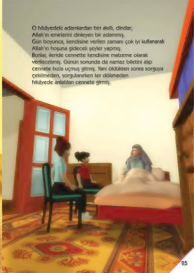
Bunlar, heride cennete kendisine malzeme olarak

verileceğini. O zaman sonunda da namaz bittirip elip

cennete hızla uçmuş gitti. Yarı ölüktan sonra sorguya

çekilenden, sorgulananlar tar dölmeyen

hâyetde anlatılan cennete girmiş.

Ayye Hanım:

- Hıslıyette çok ilgisiz var. Hıslıyede geçen bileti, namazda.
O istasyon da dümdüz. O yolculuk öldükten sonra cennete
girmek kadar geçen zamanda. Orada insan, yaptıklarından
dolayı sorguya çekilir. Çok zorlu bir yolculuktan geçer.
Allah insanlara, bir günde yirmi dört altın değerinde
yirmi dört saat vermiştir. Bu yirmi dört altın saatı,
öldükten sonra bazı cennete sokacak olan
namaz biletine ayırmamız istiyor.
Şimdi Hıslıyede ki adamları bekliyorum mı?

Kaçeli Ali:

- Ayye İyye, belki bir gün görmeyiz. Bıyım aynı günde geçecek
oldu bileli. Bıyımda kemaz bir biletim vardı. Bugün de Nur
Dede'm aynı biletli bana geldi.

Kaçeli bunu söylerken Nur Dede'nin ortalarından kaybolduğunu
fark etti. Çöneye baktı, ama onu görmedi. Sonra içinden:
"Nur Dede'm yine kayboldu. Beklem ne sürpriz hazırlıyor?"
diye geçirdi. Zeynep:

- Ee, Kaçeli Bıyımda
biletlerle buluşma
çalışını anımsa
anlatmayacak mıyız?
diye sordu.
Kaçeli, sırtını açışa
çıkacak diye
çok korktu.

Büyüme anı ve babamla konuştuğumu Zeynep'ten
başkasına anlatmak istemiyordum. Onun için Zeynep
Zeynep'e alıştırdığım bir kelime idi. Zeynep
Kocelli'nin babamla baktıkları iyi biliyordu ve
o zaman kullandığı ve konuyu değiştirmeyi
tercih ediyordu. Zeynep, annesine döndü:
-- Anneciğim, ben gün boyunca deniz
kenarında senin için dua ettim. Sen
nasıl hissediyorsun? Anneciğim, sen
nasıl hissediyorsun? Anneciğim, sen

Zeynep Zeynep
-- Valla bilmiyorum ki!
Eğer, kollar parmaklara bakarsa yirmi dört eder.
Belli de inşaat yapıldığı yıllar olabilir.
Ayşe Hanım
-- Zeynep bir sokak yapılabildi.
Bu sokakta biraz verilecek en büyük hazine zamanla.
Peki zamanla ilgili başka yirmi dört sayı biliyor musunuz?
Kazali Ali
-- Bir gün yirmi dört saatte.
Ama bu hazineyle bir ilgili olduğunu
sanmıyorum.

Ayşe Hanım

Nur Hoca, bundan sonra Nâ'iveyi yorumlamaya başladı.

"İşte o ilke bu dünyada. O ilkenin hükümdarı. Hepimiz onun altındayız. O'ya karşı birimiz dâima hayretmisedir."

Sonra da bizi dönüp: "Peki çocuklar, o yirmi dört ilke nedir?" diye sorandı. Siz anladığınız, yorumladığınız ilke dört adan? Deyin Deyin."

İnsanlar küllü para yerine alan kullarıdır. İşte ondan dolayı bu ilkeyi anladığınızı ilahî Alemler."

Deyin, anne o yirmi dört ilke bu dünyada neyin karşılığı olduğunu soruyor. Bu havesten, anne dört adet olan neymiş var?

Ayşe Hanım

"Yemiyordum, bir anne en fazla hâlinde bile çocuğunu duymur. Sen, benden kaybolunca çok korktum. Gün boyunca namazlardan sonra senin için dua eddim. Gel seni bir daha göreyim."

Ayşe Hanım, Zeynep'i dinlerken öfke
Keleş Ali, bir şeylere yapma fırsatı yakaladığını
düşündü. Keleş Ali

Ayşe 'Sıvıya' belki uz bulmuyomusuz ama
Pekliylek namerlennor kazağa berabirleminiz

Zeytin Zeynep

- Ayşe sızın Hanım, sızın bızın
'Nemaz' Sızın in bızın olmağın?
Sey, 'Nemaz' Sızın in
Nemazda bir cıvay gılsı.

Ayşe Hanım

- 'Nemaz' yemün? Sızın Hanım
Hanım, 'Nemaz' a gılsı ve
a 'Nemaz' a gılsı.

Zeytin Zeynep

Kesin döndürmece olmuştur.
Zeynep'in bu experience herkes
gılsı. Ancak Keleş, 'Nemaz'ın
sonuna dilermek oluyordu.
'Nemaz'ı bilmiyorduk mün
Ayşe 'Nemaz' diye sordu

Ayye Hanım, hilâleyi anlatırken sanki yıllar öncüne girmişti.

Hilâleyi, Hur Dede'den dinlemiş gibi dinli bir nefes aldı.

– Hur Hoca, hilâleyin burasında durur ve bize sorardı.

“Çocuklar, şimdi siz olmayınca bu bir atın ne yaparsınız?”

Bu atınla baten mi yoksa dandama mı alırsınız?”

Bu hilâleyi, Hur Hoca'dan belki on defa dinledik.

Her defasında onun hepisi birden

“Bilecekt” diye başlardı. Hemen ke

“Dondurmasa” diye başlardı.

Biz de hep birliktelik gülerdik.

Ayye Hanım, Kaçeli Ali'ye gülerken başladı.

– Evet Kaçeli, bizim dinimiz kolaylık dinidir. Allah bismeye yapamayacağı yükü yüklemez. Ancak insan, herkolajına bahane ederek kılınacağı namazın da bırakmamalı. Öyle değil mi?

Kaçeli Ali:

– Yok canım! İlan, öyle her bay ağnyan

namazın kızıya benler demek istemedim.

Zeytin, dört konamda sizin

çok hasta olduğunuzu söyledik de...

Zeytin Zeynep, ağıladığının annesine söylenmesine
başlamıştı. Kızgılı Afi'ye:

– Ben ağlamıyorum bir kere! diye bağırır.

Zeynep denir ki. Anne kocanın kendisi hastalığı için ağıladığını
öğrenmek Ayşe Hanım'ı onurlandırır.

Ayşe Hanım, Zeynep'i yeniden kucaklar:

– Ben, kocamın o ağlayan gözlerini sevmem, diyerek

Zeynep'i nazlandırmaya başlar. Kızgılı Afi, anne kocanın

bu ten'gi gözlerini biraz gülmeyecek

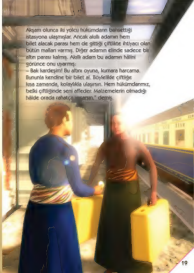
biraz da imrenderek seyreder.

Akşam olunca bu yörcü hâkimlerin beşerettği
istasyona ulaşır. Ancak alaki adaman hem
bilet alacak parası hem de çiftliği istiyacı olan
büyük mallaı varmış. Değer adaman elinde sadece bir
altın parası kalmış. Alaki adaman bu adaman hâlini
görünce onu uyarır:

– Bak kardeşim! Bu altın oyna, kumara harcama.

Bununla kendine bir bilet al. Böylelikle çiftliğe
koca zamanla, kolaylıkla ulaşırın. Hem hükümdarın,
baki çiftliğinde seni affeder. Hükümdarın olmadığ
hâle orada rahatlatırsın." der.

Bu iki adam, hükümdardan yirmi dört
altın alıp yola çıkmış. Hükümdar
çiftlikte ihtiyaçları olan malzemeleri
adamlarına söylemiş. İki adamlardan biri,
gün boyunca çiftlikte ihtiyaç duyacağı
malzemeleri almış. Akşam serende
çok kârlı bir iş yapmış. Elindeki yirmi
dört altın neredeyse bir altın
değerinde mala dönüştürmüş.
Buna karşılık ikinci adam elindeki bütün
altınları oyuna, yemeye,
içmeye vermiş. Kumar oynamış,
atların kötü yollarla kurtarmış.

Ayşe Hanım

- Bakın çocuklar! Ben sizin yaşınızdayken, Nur Dede
köyümüzün çocuklarına Kur'anı ders verirdi. O zaman simsiyah
sakallen olan genç bir adamdı. Biz ona Hür Hoca derdik.
Töçeli'nin annesi ve ben aynı dönemle katılıyorduk.
Töçeli, sen bilmezsin! Semra İsmayil'in arkadaşlığı
bizi çok etkilemiş gibiyorum. Annemle oynadığımız o günler
çok eğlenceliydi. O çocukluk günlerini çok özleyorum!

Keçeli, annesinden bahsedildiği için çok duygulanmıştı. Nur Dede'nin, Ayşe Hanım'ın hocasıymış yaştığına da çok şaşırmıştı. Ayşe Hanım:

– Çocukluk yıllarımda Nur Hoca'dan dinlediyim ne hatırladığı hikâyeye aldım girdi. Az önce sen hastalanınca namazın kuzuyla benkeobilim diye demiştin. İşte namazın ne kadar önemli olduğunu, her caminin içindeki bu benkeobilimden geçerken anımsa bir hikâyeye bu... Keçeli Ali:

– Ayşe Teyze, Nur Dede'm o zamanlarda da hikâyeye ne bilirdi? Ayşe Hanım:

– Keçeli, Nur Dede demek ki, hikâyeye demek ki. O hikâyeyi son zamanlarda biliyor muydu? Zeynep ve Ali ikisi birden "Evet!" diye cevapladı. Ayşe Hanım da başladı anlatmaya.

– Bir zamanlar bir ülkenin hükümdarı, sarayında çalışan iki adamanı karıştırmış ve onlara demiş ki: "Her ikisi de çok çalışkan ve dürüst insanlar. Onları görevlendirdim. Artık orada yaşayacaklar. Oraya gidebilmek için uzun bir yolculuğa çıkmamız gerekiyor. Size yirmi dönder altın veriyorum. Buradan bir günlük uzaklıkta bulunan bir istasyona ulaşacaksınız. Orada uçak, tren ve tren istasyonuna gidene kadar bütün paranızı harcayın. Bilet alacaksınız. Bu yüzden paranızın bir kısmını bilet için ayırın. Çünkü bilet almadan paranız kalmayabilir."

